

Yhteenvetosivu: Lausunto palvelustrategian luonnokseen

Kanta-Hämeen aluevaltuusto on lokakuussa 2025 vahvistanut hyvinvointialueen arvot ja merkityksen sekä strategiset painopisteet. Niiden pohjalta on valmisteltu palvelustrategiaa, jonka luonnoksesta pyydetään nyt lausuntoja. Luonnosta muokataan lausuntojen pohjalta, minkä jälkeen se viedään hyvinvointialueen aluehallituksen käsittelyn kautta edelleen aluevaltuuston hyväksyttäväksi toukokuussa 2026.

1. Vastaajan tiedot

Etunimi	Heikki
Sukunimi	Rantala
Puhelin (ei pakollinen)	Ei vastauksia
Sähköposti	heikki.rantala@luotsisaatio.fi
Edustamani taho/toimija	Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunta
Titteli	puheenjohtaja

2. Mitä seuraavista edustat? Valitse vain yksi vaihtoehto. Sinulle tulevat kysymykset määräytyvät tämän valinnan mukaisesti.

Järjestö tai seurakunta

Tämän sivun kysymykset numerot 3-10 ovat VAIN Oma Hämeen lautakunnille (elämänkaarilautakunta, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta ja turvallisuuslautakunta)

Tämän sivun kysymykset nrot 11-19 ovat VAIN Oma Hämeen integraatiovaliokunnalle

Tämän sivun kysymykset numerot 20-26 ovat VAIN Oma Hämeen vaikuttamistoimielimille

Tämän sivun kysymykset numerot 27-35 ovat VAIN kuntien tai kaupunkien edustajille

Tämän sivun kysymykset numerot 36-44 ovat VAIN järjestöjen tai seurakuntien edustajille

36. Miltä luvussa 5 olevat sisällöt painopisteittäin näyttävät teidän roolistanne katsottuna?

Luku 5.3.1.3 Järjestö- ja seurakuntayhteistyö sekä 4. sektori

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnan näkökulmasta järjestöyhteistyö on esitetty suhteellisen kattavasti. Dokumentissa sanotaan, että Oma Hämeessä järjestöjä tuetaan ensisijaisesti taloudellisilla järjestöavustuksilla. Järjestöavustusten lisäksi tarpeellisia yhteistyön alueita ovat ainakin:

- Oma Hämeen projektirahoitus määräaikaisiin kehittämishankkeisiin.
- Ulkopuolisen projektirahoituksen hakemisessa tukeminen ja neuvominen.
- Järjestöille suunnatut koulutukset asiakastyön laadun varmistamiseksi, aiheina ainakin toiminnan mitattava vaikuttavuus, varhaisen tuen vahvistaminen sekä asiakkaiden toimintakyvyn, osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen.
- Erilaiset yhteistyömuodot ja kumppanuudet ja näiden uudet kokeilut.

37. Puuttuuko luvusta 5 jotakin keskeistä sisältöä tai painopisteitä järjestöjen ja seurakuntien näkökulmasta?

Luvussa 5.3.1.1 Yritysyhteistyö Oma Hämeen toimittajat on ryhmitelty yrityskategorioihin yhteistyön syvyyden ja yrityksen tarjoamien tuotteiden tai palveluiden merkittävyyden perusteella viiteen pääkategoriaan: 1) strategisen kumppanuuden kategoria, 2) operatiivisen yhteistyön kategoria, 3) tietojohdamisen, innovaatioiden ja kehittämisen kategoria, 4) erikoistuneiden palveluiden kategoria sekä 5) perustarpeiden kategoria.

Hyvinvointialueilla on lakisääteinen velvollisuus tukea hyvinvointia ja terveyden edistämistä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä, mutta lainsäädäntö ei kuitenkaan määrittele tuen tarkkoja muotoja, joten hyvinvointialueilla on harkintavaltaa tarkoituksenmukaisten tukikeinojen valinnassa.

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunta pitää tarkoituksenmukaisena, että myös järjestökentän toiminnan osalta tehdään vastaavantyyppinen luokittelu/kategorisointi järjestökentän roolista. Tavoite on selkiinnyttää järjestökentän roolia palveluiden tuottajana.

38. Tuleeko luvun 5 painopisteiden sisältöjä täsmentää tai korostaa joltakin osin? Mitä asioita olisi tärkeää nostaa selvemmin esiin?

Osoptimointi-termi (käytetty luvuissa 5.1.5 Asiakasmaksujen määrittely sekä 5.2.1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen) olisi hyvä määritellä.

Mikäli osoptimoinnilla tarkoitetaan tilannetta, jossa organisaatio hakee säästöjä siirtämällä kustannukset muualle tai muulla tavoin toimii tavalla, joka ei palvele kokonaisuutta tai saattaa jopa heikentää sitä. Asia on syytä avata esimerkiksi luvussa 5.3 Strategisten kumppanuuksien

kehittäminen. Strategian tavoitteena on rakentaa vahva ja laaja kumppanuusverkosto – tavoitteen tulee pikemminkin olla toimiva ja vahva kumppanuusverkosto.

Eryteisesti heikossa työmarkkina-asetmassa olevien osalta on tällä hetkellä realisoitumassa riski, jossa pitkään työttömänä olleet jäävät ilman työllistymistä edistäviä palveluita, työkykykartoituksia yms. toimenpiteitä.

Luvussa 5.1.4 Palvelujen monikanavaisuus ja asiakkaan kohtaaminen tulee tuoda vielä painokkaammin esille viestinnän selkeys ja sen ymmärrettävyys erityisryhmät huomioiden.

Luvussa 5.2.2 Turvallisuus ja kriisinkestävyys tulee nostaa esille järjestöjen rooli viestinnässä. Järjestöt tavoittavat väestöryhmiä, joita valtamedia ei aina tavoita.

39. Miten strategian suunta vaikuttaa järjestöjen ja seurakuntien mahdollisuuksiin tukea asukkaita ja täydentää palveluja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi?

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnan näkökulmasta luvussa 5.3 Strategisten kumppanuuksien kehittäminen esitetyt tavoitteet tarjoavat toteutuessaan järjestöille toimintasuunnat. Käytännössä vasta toiminnan riittävä rahoitus tuo järjestöille toimintamahdollisuudet.

Järjestöillä on paljon annettavaa ja järjestöt ovat osa asiakkaiden/asukkaiden tarvitsemaa tuen polkua täydentämällä hyvinvointialueen palveluita, mutta järjestöt eivät voi toimia yksinomaan vapaaehtoistyön varassa.

40. Missä asiakasryhmissä ja palveluissa järjestöjen ja seurakuntien tuki on mielestänne erittäin tärkeää – ja näkykö tämä riittävästi strategiassa? Jos ei näy, miten tätä tulisi täydentää?

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnan kannalta proaktiivisen eli ennaltaehkäisevän toiminnan tulee näkyä strategiassa enemmän. Toiseksi sosiaalipalveluiden osalta heikossa asemassa olevien palveluita (vammaiset, mielenterveyskuntoutujat, pitkäaikaistyöttömät, maahanmuuttajat, yms.) tulee strategiassa korostaa enemmän.

Termiä työpaja ei mainita strategiassa lainkaan. Strategiaa tulee täydentää työpajatyyppeiden toimintaympäristöjen kehittämisellä ja toiminnan turvaamisella heikossa työmarkkina-asetmassa olevien palveluympäristönä ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen vaihtoehtoisena oppimisympäristönä. Työpaja-tyyppiset toimintaympäristöt ovat toimiva ympäristö sosiaalialan, työllisyysneuvonnan sekä oppilaitosten kumppanuuksille.

41. Mitä riskejä tai mahdollisuuksia näette palvelustrategian toimeenpanossa järjestöjen ja seurakuntien näkökulmasta?

Mitä erityisesti asukkaiden hyvinvoinnin, osallisuuden sekä matalan kynnyksen tuen saatavuuden kannalta?

Kaikilla kansalaisilla tulee olla yhdenvertainen oikeus vapaaehtoistyöhön. Tällä hetkellä työttömiltä työnhakijoilta käytännössä kielletään vapaaehtoistyön tekeminen. Palvelustrategiaan tulee kirjata tavoitteeksi lainsäädännön ja lakien tulkinnan muuttaminen siten, että vapaaehtoistyö on mahdollista ja riskitöntä myös työttömille työnhakijoille.

Asiakastyössä tulee ottaa huomioon asiakastietojen käsittelyyn liittyvät tietosuojat.

42. Miten järjestöjen ja seurakuntien roolia voidaan vahvistaa ja selkeyttää tekoälyn ja digipalvelujen kehittämisessä yhteisten asiakkaiden näkökulmasta?

Oma Hämeen tulee järjestää tavoitteellisia tekoälykoulutuksia myös järjestökentälle. Koulutuksilla turvataan tekoälyn vastuullinen ja turvallinen käyttö asiakastyössä ja samalla vähennetään tekoälyn käyttöön liittyviä riskejä.

Lisäksi strategiassa tulee korostaa saavutettavuutta eli kuinka palvelut konkreettisesti toteutetaan niille, joille haja-asutusalueilla olevien palvelujen poistuminen tuottaa erityisen suuria ongelmia (ikäihmiset, vammaiset jne.) niin palveluihin pääsyn kuin digiosaamisen puuttumisenkin vuoksi.

Asiassa tulee ottaa huomioon alueellisen tasa-arvon toteutuminen sekä henkilöstön riittävyys ja kuormitus. Kuinka käytännössä taataan palvelujen riittävyys myös niille, joille sitä ei esim. etä- ja digipalveluin voida käytännössä toteuttaa. Järjestökentällä on keskeinen rooli digipalveluiden jalkauttamisessa.

43. Miten yhteistyötä Oma Hämeen ja järjestöjen sekä seurakuntien välillä tulisi vahvistaa palvelustrategian toteuttamiseksi? Mitkä ovat tärkeimmät yhteistyömuodot tai rakenteet, joita toivotte?

Ks. kysymys 36:

- Järjestöavustukset.
- Oma Hämeen projektirahoitus määräaikaan kehittämissankkeisiin.
- Ulkopuolisen projektirahoituksen hakemisessa tukeminen ja neuvominen.
- Järjestöille suunnatut koulutukset asiakastyön laadun varmistamiseksi, aiheina ainakin toiminnan mitattava vaikuttavuus, varhaisen tuen vahvistaminen sekä asiakkaiden toimintakyvyn, osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen.
- Erilaiset yhteistyömuodot ja kumppanuudet ja näiden uudet kokeilut.

Riittäväällä järjestökentän resurssoinnilla turvataan järjestöjen toiminta palvelustrategian toteuttamisessa.

44. Onko palvelustrategiaan liittyen muuta, mitä haluatte nostaa esiin järjestönne tai seurakuntanne näkökulmasta?

Järjestöille pitää viipymättä palauttaa mahdollisuus 100 % palkkatukeen pitkäaikaistyöttömien palkkaamiseen.

Oma Hämeen pitää olla aktiivinen erilaisten vapaaehtoistyöhön kannustavien varjopalkka- yms. mallien kokeiluissa. Varjopalkalla tarkoitetaan esimerkiksi vapaaehtoistyössä käytettävän ajan hyvittämistä vapaaehtoistyötä tekevän henkilön tuloverotuksessa. Monilla järjestöillä on jo käytössä vapaaehtoistyön tuntikirjanpito.

Luvussa 5.2 Ennaltaehkäisyssä onnistuminen on syytä tuoda esille järjestökentän rooli onnistuneessa ennaltaehkäisyssä ja edelleen raskaiden ja korjaavien palveluiden tarpeen vähentämisessä.

Tämän sivun kysymykset numerot 45-53 ovat VAIN yritysten tai yksityisten palveluntuottajien edustajille

Tämän sivun kysymykset numerot 54-61 ovat VAIN koulutusorganisaatioiden edustajille

Tämän sivun kysymykset numerot 62-70 ovat VAIN Hämeen liitolle

Tämän sivun kysymykset numerot 71- 78 ovat VAIN työllisyysalueiden edustajille

Tämän sivun kysymykset numerot 79-84 ovat VAIN Kelan tai naapurihyvinvointialueiden edustajille

 Muokkaa vastausta

Sulje